

KORRALDUS

30. aprill 2021 nr 167

**Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282
„COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja
piirangud“ muutmine**

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõike 5 punkti 3 ja lõiget 8:

1. Muuta Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ järgmiselt:

1) täiendada punkti 4 alapunktidega 13 ja 14 järgmises sõnastuses:

„13) kes ületab Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vahelist riigipiiri vähemalt kaks korda nädalas vältimatu piiriülese töötamise või õppimise eesmärgil, kui isik on teinud viimase seitsme päeva jooksul vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi ning selle testi tulemus on olnud negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks;

14) kelle elukoht on Eesti Vabariigis Valga või Läti Vabariigis Valka omavalitsusüksuse haldusterritooriumil ning kes ületab Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vahelist riigipiiri, kui isik ei välju vastavalt Valga või Valka omavalitsuste haldusterritooriumide piirest.“;

2) tunnistada punkt 4³ kehtetuks.

2. Korraldus jõustub 3. mail 2021. a.

3. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igaühe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusoht miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi. Vaatamata sellele, et haigestumine Eestis on kehtestatud piirangute tulemusena langustrendis ning olukord tervishoiuasutustes on stabiliseerunud, on Terviseameti hinnangul üle-eestiline COVID-19 haigestumuse tase ja tervishoiusüsteemi koormus endiselt väga kõrge.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igatüüpi, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ja nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid. Õigusi ja vabadusi piirates tuleb leida õiglane tasakaal piirangu eesmärgi ning piirangu ulatuse ja mõju vahel. Viiruse tõkestamiseks vajalikke proportsionaalseid piiranguid õigustavad eelnimetatud kaalukad eesmärgid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uude ohtliku nakkushaigusega, Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusel abinõu (kohustus või piirang) kohta, abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue, abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning see toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldusega nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ on koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks kehtestatud erinevad liikumisvabaduse piirangud ja meetmed. Muu hulgas on kehtestatud liikumisvabaduse piirangud isikutele, kes saavad Eestisse välismaalt. Piirangute ja meetmete eesmärk on laialdaselt ja tõhusalt vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut.

Käesoleva korraldusega muudetakse testimise nõuet töötamise või õppimise eesmärgil regulaarselt riigipiiri ületajatele. Muudatus puudutab haiguse tunnusteta isikuid, kes ületavad Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vahelist riigipiiri vähemalt kaks korda nädalas vältimatu piiriülese töötamise või õppimise eesmärgil. Kui nimetatud isikute töötamine või õppimine Eesti Vabariigis ning regulaarse piiriületuse vajadus on tõendatud, ei ole neil kohustust viibida 10 päeva isolatsioonis või isolatsiooniperioodi lühendamiseks teha COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi riiki saabumise eel või riiki saabumisel ning kuuendal päeval pärast esimese testi tegemist kordustest, ja seda ainult siis, kui nad on teinud viimase seitsme päeva jooksul vähemalt ühe COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testi ning selle testi tulemus on olnud negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks. Kehtiv regulatsioon ei arvesta, et iga päev töötamise või õppimise eesmärgil piiriületajatel ei ole tihti peale objektiivsetel põhjustel võimalik nimetatud testimisnõuet täita (puudub ligipääsetav testimisvõimalus, Läti Vabariigis testimise kulud on kõrged). Kord nädalas testimine on arvestades nimetatud igapäevast võimalikku piiriületust praktikas teostatav ning põhjendatud piirang, samas võimaldab see takistada regulaarse testimise kaudu viiruse levikut.

See tähendab, et vähemalt kaks korda nädalas töötamise või õppimise eesmärgil riigipiiri ületavad isikud saavad isolatsiooni või kahe kuni kolme COVID-19 testi tegemise asemel täita vältimatuid tööülesandeid, tehes ühe testi nädalas. Nii töötajal kui ka tööandjal ja õppimise eesmärgil riigipiiri ületavatel inimestel tuleb jätkuvalt võtta kasutusele asjakohased Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud ja kõik muud võimalikud meetmed võimaliku

nakkushaiguse leviku tõkestamiseks, näiteks nagu distantsi hoidmine, maskikandmine, desinfitseerimisnõuete täitmine.

Endiselt jääb kehtima ka korralduse punktis 6¹ toodud põhimõte, et 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid ei kohaldata, kui isik:

- 1) on läbi põdenud COVID-19 haiguse ja arsti poolt terveks tunnistamisest ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud;
- 2) on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaktsineerimise ja vaktsineerimise kuuri lõpetamise päevast ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud.

Koroonaviiruse SARS-CoV-2 levik Eestis on endiselt laialdane ning nakatumine ulatuslik. Seetõttu on korralduses esitatud nõuete kehtestamine tõhus ning proportsionaalne meede inimeste elu ja tervise ning üldiselt rahvatervise ja meditsiinisüsteemi toimepidevuse kaitseks. Piirangud ja meetmed on hinnatud erinevatest võimalikest alternatiividest tõhusaks ning isikute õigusi ja vabadusi võimalikult vähe piiravaks. Põhjendused meetmete ja piirangute kehtestamise kohta on esitatud korralduses ja seletuskirjas.

Kehtestatud piirangute lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 haigus on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega. See tähendab, et viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles või saastunud pindade või näiteks käte kaudu. Viirus levib kiiremini halvasti ventileeritud siseruumides ning riskirühmadel (sh vanemaealistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

29. aprilli 2021. a seisuga lisandus 4316 koroonaviiruse testi, neist positiivseid oli 425 ehk 9,85 protsenti testide koguarvust. 29. aprilli 2021. a seisuga viibib haiglaravil 354 patsienti, nendest juhitalval hingamisel 43 patsienti. Ööpäevaga lisandus 10 surmajuhtumit. Eesti haiglakohtade koguessursist oli 29. aprilli 2021. a seisuga hõivatud 58,41% (455 voodikohta), sh intensiivravikohtadest 73,04% (168 voodikohta).

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Viiruse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär